

**ල්‍රිතාන්‍ය යටත් විෂිත පාලකයන්ගේ මධ්‍යසාර ප්‍රතිපත්තියට ලාංකිය ජන සමාජයෙන් එල්ල වූ
ප්‍රතිචිරෝධය**

චිත්‍රලිඛි.ඡම් හිරාන් මධුසංඛ!

කුමන හෝ කරුණක් ලුලික කරගෙන එක් පිළිසක් විසින් හෝ ජන කණ්ඩායමක් විසින් තවත් ගුගේලිය ප්‍රදේශයක හෝ ජන කණ්ඩායමක් තම ගුහනයට ගත් විට පාලක පිරිස විසින් තම අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා පාලිත ජන කණ්ඩායම හාවිත කිරීම ස්වභාවිකය. එහිදී තම අරමුණු මුදුන්පත් කර ගැනීමේදී නීතිය සඳාවාරාත්මක බව ඔවුන්ට ගැටුවක් නොවේ. නමුත් කළක් යාමේදී පාලිත ජන කණ්ඩායම විසින් මේ කුයාකාරකම් එලව එරෙහිව සංවිධානය වී හඩු නැගීම සිදු කරනු ලබයි. ල්‍රිතාන්‍ය යටත් විෂිත සමයේදී ලංකාවේද සිදු වූයේ මෙම තත්ත්වයමය. එනම් අධිරාජ්‍යවරින් විසින් තම ලාං ලැබේමේ අපේක්ෂාවෙන් මෙරට තුළ ක්‍රියාත්මක කළ සුරාව, මධ්‍යසාර ප්‍රවලින කිරීමේ ප්‍රතිපත්තිය හැඳින්විය හැක. ලංකා සමාජයට සුරාපානය අලුත් දෙයක් නොවුතන් අධිරාජ්‍යවරින් විසින් උපකුමකිලිව සමාජයට එක් කළ සුරාවට මුලිදී සිමින පිරිසක් පමණක් නැඹුරු වේ. අධිරාජ්‍යවරින් විසින්ම මේ ව්‍යාපාරය ප්‍රවලින කිරීමට තෙනතිකව ආධාර දීම නිසා එය සිසුයෙන් ව්‍යාප්ත වුණි. බොද්ධ දැරූනය පදනම් කරගත් ශ්‍රී ලංකාව තුළ සුරාව සඳහා සඳාවාරාත්මකව අවකාශ නොමැති සේම මේ සඳහා බොද්ධ ජනයා මෙන්ම වෙනත් ආගමික දැරූන තුළින්ද විරෝධතා එල්ල විය. මේ අයහපත් පාලන ප්‍රතිපත්ති නිසා ඇතිවන්නේ සඳාවාර විරෝධී හා ලාංකිය සංස්කෘතිය උඩු යටිකුරු කිරීමට සමන් සිදුවීමය. මත්පැන් අලෙවිය හා සමාජ යුරාවාරය සිපු වෙන්ම මේ සඳහා නැගුන විරෝධතාව සමාජ ව්‍යාපාරයක් දක්වා විකාශනය විය. පසු කළේ වෙන්ම බොහෝ දෙනා පෙළ ගැසෙන්නේ මෙතුළින් සිදුවන සමාජ ආරම්භක හා ආගමික පරිභාශිය වැළැක්වීම අරමුණු කරගෙනය. එහි උවිවතම අවස්ථාවන් විසිවන සියවසේ මුල් දැකයේදී පමණ දැකගත හැකි වේ. විරෝධතාකරුවන් අනුරින් අනුරාධපුර, හළාවත වැනි ප්‍රාදේශීය සංවිධාන බිජිවීම, අනාගාරික ධර්මපාලනතාව වැනි ජාතික නායකයින් මේ ව්‍යාපාරයට සම්බන්ධ වීම හා පුවත්පත් සගරා වලින් ප්‍රවාරය ලැබේමන් නිසා ව්‍යාපාරයේ පැනිරීම ප්‍රබල විය. නායකයින්ගේ පමණක් නොව බුදුජනයාගේදී ව්‍යාපාරයක් වන මෙය පසු කළේ වෙන්ම ජාතික ව්‍යාපාරයක මුහුණුවර ගැනීමට සමන් වෙයි.

ප්‍රමුඛ පද : ල්‍රිතාන්‍ය යටත් විෂිතය, මධ්‍යසාර, ප්‍රතිචිරෝධය,

¹ ප්‍රස්ථාන පොන් අධ්‍යක්ෂ හා පර්යේෂණ ප්‍රස්ථානය.සමාජය විද්‍යා පියා, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය hiran6361@gmail.com